NITO

Helse- og omsorgsdepartementet

Klikk eller trykk her for å skrive inn tekst.

22.12.2020

Vår ref. Deres ref.

Innspill til statsbudsjett 2022

NITO - Norges Ingeniør- og Teknologorganisasjon, er landets største organisasjon for ingeniører og teknologer med mer enn 93 000 medlemmer.

Koronapandemien har til fulle vist hvor viktig NITOs medlemsgrupper er for et velfungerende helsevesen. Det er viktig å satse mer på utdanning og rekruttering av disse gruppene.

Gjør Norge i større grad selvforsynt – finansielle insentiver for etablering av farmasøytisk industri

I en framtidig situasjon er det ikke gitt at vi vil kunne basere oss på vaksiner, legemidler og forbruksmateriell til laboratoriene og intensivavdelingene, som er utviklet og distribuert fra utenlandske leverandører. Av hensyn til samfunnsberedskap bør Norge ha miljøer innenlands som er i stand til å utvikle vaksiner og behandling i en pandemi. Det er derfor positivt at Helsedirektoratet gjør en mulighetsstudie for produksjon av antibiotika i Norge.

Norge har alle forutsetninger for å utvikle nødvendige fagmiljøer og næringsklynger knyttet til bioteknologi. Vi har omfattende grunnforskning, solid breddekompetanse og er i ferd med å få interessante oppstartsselskaper. Markedspotensialet er stort for de rette produktene.

- NITO ber om at regjeringen bidrar med overordnet statlig tilrettelegging av kapital, attraktive rammebetingelser og tverrsektorielt samarbeid.

Kompetanse – utdanning og rekruttering

God beredskap innebærer at arbeidsgiver tar ansvar for å kartlegge de ansattes kompetanse og erfaring slik at det ved behov for omfordeling av arbeidskraft er tilrettelagt for dette. Det gir arbeidsgiver tilgjengelige ressurser når ukjente eller uforutsette situasjoner oppstår.

Ansatte i helseforetakene har gjennom lov- og avtaleverk flere og tilsynelatende gode ordninger for etter- og videreutdanning. Utfordringen synes å ligge i hvor planmessig arbeidet med etter- og videreutdanning gjøres og hvilke økonomiske rammebetingelser den enkelte virksomhet har. Men medlemmer og tillitsvalgte i sektoren melder om at etter- og videreutdanning, som ikke er lovpålagt, taper kampen om knappe økonomiske midler i virksomhetenes budsjettprosesser. Dette bidrar til at nødvendig etter- og videreutdanning ikke blir gjennomført, noe som igjen kan være til hinder for en mer innovativ og effektiv sektor.

NITO ber om at:

- det blir utredet hvilke virkemidler som kan sikre at etter- og videreutdanning blir benyttet planmessig
- det bevilges tilstrekkelig økonomiske midler for å tilrettelegge og gjennomføre nødvendig etter- og videreutdanning som kan bidra til en mer effektiv og innovativ offentlig sektor.

Bygg og laboratorier

Selv om det effektiviseres kontinuerlig gis det ikke nok handlingsrom til å dekke investeringsbehovet. Det er behov for friske midler. Dette er særlig kritisk for medisinsk teknisk utstyr, der investeringer skyves på for å få budsjettene i balanse. Konsekvensen blir at en ender med erstatningskjøp for havarert utstyr. Det att utskiftinger utsettes, vil i flere tilfeller påvirke arbeidsmengden, siden man bruker tid på maskiner med defekter.

Utskifting av medisinsk teknisk utstyr må prioriteres, dersom det skal kunne tilbys gode tjenester for pasientene. Planlegging av nye sykehus bør ha stor oppmerksomhet på medisinsk teknisk utstyr og nærhet til medisinske støttefunksjoner fra dag en, dersom man skal kunne ta ut noen effektivitetsgevinst.

Nye sykehusbygg må ha plass til kjernevirksomheten.

For å styrke arbeidet med nye plan- og byggeprosesser på sykehusene generelt, ønsker NITO å understreke viktigheten av at tillitsvalgte ingeniører, bioingeniører og teknologer er involvert.

Dagens sykehus er i ferd med å tilpasse seg den raske utviklingen innen laboratorieteknologi og bygger om laboratoriene for å møte framtida. Det er mange nye sykehusbygg under planlegging, og det er viktig å sette av tilstrekkelige ressurser både økonomisk, areal- og logistikkmessig for å møte dagens og framtidas behov for en rask, effektiv og økonomisk driftssituasjon. Vel så viktig som å bygge om, er det å bygge riktig når det bygges nytt.

Det er viktig å understreke sammenhengen mellom laboratorienes virksomhet, og rask og effektiv diagnose, pasientbehandling og oppfølging etter behandling. Når sykehusene satser på diagnostisk virksomhet, kan behandlingsforløpene effektiviseres.

Vi er bekymret for at det settes av for lite, og for lite fleksible areal, i nye sykehusbygg. Moderne laboratorievirksomhet krever at det stadig innføres nye teknologiske løsninger. Noen av disse vil være plasskrevende.

En annen bekymring gjelder logistikkutfordringer knyttet til planer om utbygging i to faser, som for eksempel i forbindelse med de nye universitetssykehusene i Oslo og Stavanger. Hvis laboratoriedriften blir todelt, må det foretas risikovurderinger med tanke på betydningen av forsinkelser av prøvesvar.

For å ivareta sykehusenes plikt til forsvarlig virksomhet mener NITO at:

- Det må settes av tilstrekkelig areal til moderne laboratorievirksomhet.
- Lokalene må være fleksible slik at de kan tilpasses nye analysemaskiner og annen ny teknologi. Det må dermed ikke være for mange infrastrukturelle hindringer.
- Det må legges til rette for nye metodefellesskap og samarbeid på tvers av fagdisipliner.

- Løsningen som velges må ivareta behovet for god logistikk. Det er viktig å unngå flaskehalser som gir forsinkede prøvesvar og dårlig kvalitet på analysene.
- Det må gjøres risikovurderinger av de ulike løsningenes betydning for overnevnte.

Med vennlig hilsen

Trond Markussen
President

Steinar Sørlie
Generalsekretær